

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

Qualis sit anima Mundi. Cap. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

animæ, aliam Mentis, & Dei conditionem esse nouit. Anima seipsam mouet, cum corpore iungitur; est pars constituti ex ea, & corpore; est creata; & ex eodẽ cratere educta, ex quo mox animæ hominum prodierunt; quæ nec Mentis, nec Deo nata sunt conuenire. Colligamus itaque dari animam mundi: addamus, eam à Deo esse distinctam. Vt verò appareat, quomodo ad reliquas animas se habeat; dicamus & animæ mundi, & hominũ eandem esse ideam; & propterea ex eodem cratere dicuntur eductæ; crater enim, vt dictum est in præcedentibus, denotat vitæ rationalis ideam. Dicamus insuper, animam mundi esse primam illius ideæ participationem: hinc cæteræ animæ dicuntur ortæ ex reliquiis præcedētis commixtionis: nam sola puritate, & impuritate ab anima mundi distinguuntur. In hac significatione est vera sententia Plotini; qui dixit, animas in sua vnitate, & radice conuenire; conueniunt enim in sua idea.

Qualis sit Anima mundi.

CAP. III.

MT mundus est animans præstantissimum, vt eius corpus omni corporis perfectione est cumulativè præditum; ita eius anima, non humilis, sed præstantissima censerī debet. Cùm verò præstantissima sit, maximè debet esse cū mente complicata, à qua omnis animæ rectitudo duci.

ducitur: non autem maximè cum mente complicaretur, nisi esset ratio pura, non permixta cum secundis vitis, non extra se progrediens, non declinans ad corpora. Est itaque anima mundi pura ratio, in se manens; ita se habens ad corpora, vt corpora sint eius, non autem ipsa corporum. Et quoniam omnis anima est vbique tota, ideo etiam anima mundi meat per omnia, & vbique tota seruat; ac vbique apparent opera illi parti mundi conuenientia; nam in cœlo cœlestia, in terris terrena refulgent; præsertim tamen à Platone dicitur in medio collocata, vt appareat eam æquè diffundi per omnia, & non magis ab vna, quàm ab alia parte distare. Per hanc mundi animam singulæ mundi partes viuunt: non enim rationi est consentaneum, vt in paruis animalibus viuant partes omnes; in magno autem, & præstantissimo non viuant omnes. Nec propterea putandum est, cæterorum animas esse portiones animæ mundi; iam enim hæc sententia reiecta est in præcedentibus; sed est asserendum, vniuerso, & eius partibus, vt partes sunt vniuersi, vnam conuenire animam; ratione verò propria, conuenire gradibus animalium animas distinctas. Non desunt ex Platonice, qui animam mundi esse eandem cum anima firmamenti existimarunt; & propterea ab ea asserunt prouenire motum diurnum, qui totius vniuersi quodammodo est: quam opinionem quamuis cœsam

probabilem, probabiliorem tamen iudico alteram, quòd ab ea distinguatur; vt Ficinus, & multi ex Platonis existimarunt. Hanc de anima mundi sententiam fortasse ex illis verbis Geneseos Plato desumpsit, dum dicitur; Et spiritus Domini ferebatur super aquas: nam aquæ apud Ægyptios materiam denotabant, spiritus verò animá. Propterea Plotinus mundi animam dixit esse animam primæ materiæ; quæ eadem est in cælo, & in orbe mortali. Sed Plato distinguens Dei spiritum, siue animam mundi à Deo, à recta verborum Moyfis significatione recessit. Vt verò clariùs appareat, quomodo hæc anima ad mundum se habeat, & quomodo per eam mūdus viuat: cum Proclo præstantissimo Platonis interprete dicamus, vniuersum triplici vita esse donatū; corporea, animaria, intelligente. Vt enim ab hominis anima manat vita quædam, quasi idolum, & imago eius, quæ per corporis partes diffunditur; ita à mundi anima in mundi partes vitam manare censendum est. Et inde euenit vt triplicem illam in mundo vitam considerare valeamus: datur enim vita ei conueniens, ratione participationis mentis ab anima; datur vita animæ propria; & demum vita effusa per corpus. Vita prima, quæ intelligens est, indiuidua est penitus, in æuo manens, sempiternaque existens, immobilis, ac simul omnem intelligibilem naturam comprehendens: Vita postrema effusa per corpus, diuidua est, cum

tem.

tempore, & motu maximè complicata; ita tamen est cum corpore permixta, vt vndique commeare dicatur: Vita animaria media est: circumuolat enim, ambitq; corporis molem, extra existens, & conditionibus extremorum medio modo participat. Hâc mundi animam denotauit Plato in Phædro, inquit: Magnus utique Dux in cœlo Iupiter, citâs alatum currum, primus incedit, exornans cuncta, prouideq; disponens: Hûc sequitur Deorum, Dæmonumq; exercitus, per vndecim partes ordinatus, &c. & in Philebo inquit: Ergo in Iouis ipsius natura regiam animam, regiamq; mentem inesse propter vim causâe confiteberis, &c. Eadem mundi anima à Platone, in io. de R. P. Neccsitas, vel potiùs Dea neccsitis nuncupatur: quia inuiolatas seruat leges, sibi per Dei prouidentiam præscriptas: à Plotino nonnunquam nomine Veneris denotatur: ab Apuleio nuncupatur fons animarum, at profectò minùs rectè: non enim ea propriè est fons animarum, sed potiùs prima ideæ animæ participatio.

De Fato.

CAP. IIII.

Duo sunt præcipua opera animæ mundi, contemplatio, & mûdi administratio: propterea, Iani instar, duplici facie dicitur donata: superna vna, altera inferna: quæ duæ facies inter se comparatæ, ita se habent: vt sup̄ra iungatur